

suum sub terrâ, hoc est, in terrena opera. Item. Qui donum aliquod in aliorum utilitatem accepit, nec eo utitur, illud etiam perdit; qui vero multiplicare studet, majorem sibi conciliabit gratiam. Diligentiam enim adhibenti dabitur major gloria, ita ut abundet. Studium autem non adhibens, & dono, quod videtur habere, privabitur. Negligens enim & qui non operatur, per ea, quæ accepit, non habet donum, sed videtur habere. Nam perdidit sua negligentia. Hæc ille. Quicumque ergo non vult esse & appellari servus nequam & ignavus; ille debet in suo officio esse sedulus & impiger, ut audiat servus fidelis & bonus, quem Deus (non quidem ex suorum operum dignitate & merito; sed ex merâ gratia, & gratuita retributione) super multa constituet, & in gaudium sui Domini introducet. Quare hæc mecum meritò reputans, volui id tempus, quod a lectionibus aliisque mei muneris, a Deo mihi commissi, negotiis mihi fuit vacuum & reliquum, tribuere conscribendis his Disputationibus, & explicandis certis Questionibus, ex quarum explicatione, cum S. literis concordante, aliqua ad proximum utilitas redundatura visa mihi fuit. Quis enim neget, ex genuina primæ Questionis pertractatione sic infringi & abstergi Papistarum calumniam, quam nobis hætenus intentare non sunt veriti, quasi peccatum originale & actuale confunderemus, ut jure illam repetere nequeant? Et quis eat inficias, hinc Pelagium & Pelagianos sic retundi, ut dicta sacra, quæ tantum negant infantes, qua tales, esse peccatorum præelectivorum expertes, amplius producere nequeant contra Peccatum Originis? Pelagianos modernos, Photinianos & alios, quid dicam? Certe solidè ex hoc fundamento refelluntur: Si enim in infantibus sunt primæ motiones male a peccato originis profectæ, & cum eo inseparabiliter in hac misera hominum vitæ connexæ, quæ propriè dicta sint peccata, ut probavi; tum in infantibus est peccatum Originis, quod peccatum sit non tropice, sed propriè. Illi enim motus primi vitiosi arguunt peccatum Originis, ceu rivuli venenosi fontem venenatum, & fructus mali arborem putrem, & effectiones causam. Taceo alia. Et quæ non fuit inter veteres & neotericos quosdam pugna de secunda Questione? Quam digladiati sunt de vero & harmonico sensu Dictorum Exod. 20. v. 5. 6. & Ezech. 18. v. 4 & c. Porro quanto studio tertix Questionis negationem plerique Calviniani nituntur probare! Vident enim qui in illorum cætu sunt cordatiores, quod si qui hominum impetratam fide suorum peccatorum remissionem possunt suis insequentibus flagitiis sibi irritam reddere; tum omnes hæ, & similes ipsorum hypotheses sint falsissime: nempe quod solis absolute electis hominibus propria sit. 1. divina gratia & misericordia. 2. meritum Christi. 3. vocatio serîa & efficax. 4. fides salvans. 5. remissio peccatorum. & hujusmodi alia. Tu igitur enevole Lector, Disputationes has æquè bonique consule, & monenda me liberè mone, Deum mecum assidue invocans, ut suam Ecclesiam, satis afflictam, velit, ut promisit, clementer defendere, & adversus hæreticos, & alios hostes, fortiter protegere, & tandem coronare & glorificare. Hisce vale feliciter. Dabam Giessæ die 12. Martii anno 1618.

Justus Fewrbornius, D.